

Ευρωεκλογές :

Συνέντευξη με δύο υποψηφίους

Στις επικείμενες ευρωεκλογές, το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει δύο υποψηφίους, τον Χριστόφορο Φωκαΐδη και τον Χρίστο Χριστοφίδη. Και οι δύο ήταν πολύ δραστήρια μέλη των φοιτητικών παρατάξεων κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Πανεπιστήμιο και διετέλεσαν Πρόεδροι των οργανώσεων στην οποία ανήκαν. Συγκεκριμένα, ο Χρίστος Χριστοφίδης ήταν από τα ιδρυτικά μέλη και Γενικός Γραμματέας της

Προοδευτικής φοιτητικής παράταξης και σήμερα βρίσκεται στο πηδάλιο της ΕΔΟΝ ως Γενικός Γραμματέας. Ο Χριστόφορος Φωκαΐδης, διετέλεσε Πρόεδρος της Πρωτοπορίας και σήμερα ηγείται της Νεολαίας του Δημοκρατικού Συναγερμού για τέταρτη συνεχή χρονιά.

Συναντήσαμε τους δύο υποψηφίους και συνομιλήσαμε μαζί τους για θέματα που ενδεχομένως απασχολούν όλους μας.

Χρίστος Χριστοφίδης

Χριστόφορος Φωκαΐδης

1. Πότε αποφάσισες ότι η πολιτική καριέρα ήταν αυτή που σου ταιριάζει;

Χ.Χ. Ο καριερισμός είναι ο καρκίνος της πολιτικής ζωής του τόπου. Μια από τις βασικές μου αρχές είναι να μην μπω ποτέ στην αντίληψη που θέλει την ενασχόληση με τα κοινά σαν εξασφάλιση προσωπικών κερδών. Ο καριερισμός σημαίνει ετοιμότητα για συμβιβασμούς σε ζητήματα αρχής και αξιών.

Η ενασχόλησή μου με τα κοινά ξεκίνησε από τα μαθητικά μου χρόνια. Εντάθηκε κατά τη διάρκεια των σπουδών μου. Όταν αποφοίτησα το 1996 ως δάσκαλος από το Πανεπιστήμιο Κύπρου κατανόησα ότι αυτό που θα ήθελα να κάνω στη ζωή μου είναι αυτό το οποίο κάνω σήμερα. Αυτό με γεμίζει ως άνθρωπο. Πάντοτε επεδίωκα το μοτίβο της καθημερινότητάς μου να χαρακτηρίζεται από μια διαρκή κίνηση, νέες εμπειρίες και νέους αγώνες. Πέτρα που κυλά ποτέ δεν χορταριάζει. «Είναι ωραία η θάλασσα γιατί κινείται πάντα».

Χ.Φ. Δεν θυμάμαι να το είχα αποφασίσει κάποια συγκεκριμένη στιγμή. Από τα μαθητικά μου χρόνια ήμουν πάντα αναμειγμένος στα κοινά. Στο σχολείο ήμουν τις πιο πολλές φορές πρόεδρος της τάξης. Στη συνέχεια στο Πανεπιστήμιο εμπλάκηκα ενεργά από το πρώτο έτος στην Πρωτοπορία αλλά και σε διάφορους ομίλους που τότε έκαναν τα πρώτα τους βήματα. Ήταν, δηλαδή, περισσότερο μια βαθύτερη ανάγκη να προσπαθώ κάθε φορά να επηρεάζω το περιβάλλον γύρω μου προς την κατεύθυνση του να γίνουν τα πράγματα καλύτερα. Αυτή είναι για μένα, άλλωστε, η ουσία της πολιτικής. Να δίνεις καθημερινά τη μάχη για να πάνε τα πράγματα μπροστά, για να αλλάζουν οι κοινωνίες προς το καλύτερο. Με την ίδια φιλοσοφία, συνεχίζω και σήμερα, ως πρόεδρος της ΝΕΔΗΣΥ, να αναμειγνύομαι στα κοινά και στην πολιτική γιατί έχω βαθιά την πεποίθηση πως τα πράγματα μπορούν να αλλάξουν. Πως οι άνθρωποι μπορούν να ορίσουν την μοίρα τους. Η μέχρι στιγμής εμπειρία μου, μου επιβεβαιώνει πως όταν υπάρχει συλλογικό όραμα και συλλογική προσπάθεια τα πράγματα αλλάζουν. Αν κάποια στιγμή διαπιστώσω, ότι οι δικές μου δυνάμεις, δεν μπορούν να συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση, τότε δεν έχω καμιά διάθεση να παραμείνω στην πολιτική, απλώς και μόνο για την καρέκλα. Υπ' αυτή την έννοια δεν θεωρώ ότι κάνω πολιτική καριέρα και δεν συμφωνώ με όσους βλέπουν την πολιτική ως μια προσωπική διαδρομή.

2. Τι μπορεί να προσφέρει η πολιτική σε έναν νέο άνθρωπο για να αφιερωθεί σε αυτό το χώρο;

Χ.Χ. Από την εποχή που άνθρωπος οργανώθηκε σε κοινωνίες, η ενασχόληση με τα κοινά υπήρξε μια από τις πιο αναγκαίες και συνάμα προκλητικές «τέχνες». Τουλάχιστον, έτσι πρέπει να είναι. Επίσης, πιστεύω έντονα ότι δεν υπάρχει «η πολιτική». Υπάρχουν πολλές πολιτικές. Εξαρτάται εσένα ποια σε εκφράζει. Η δική μου η πολιτική παράταξη προσφέρει ένα από τα ωραιότερα συναισθήματα και κίνητρα: το όραμα για ένα καλύτερο αύριο για την Κύπρο και τον κόσμο. Ο αγώνας για το όραμα αυτό αξίζει κάθε θυσία.

Χ.Φ. Πρώτα και πάνω απ' όλα το αίσθημα της προσφοράς, της δημιουργίας, της συλλογικής δράσης για την πραγμάτωση κοινών στόχων. Η ικανοποίηση που αισθάνεται κανείς όταν βλέπει δύσκολους στόχους να υλοποιούνται μέσα από συλλογική προσπάθεια, με οδηγό την πίστη και τον ενθουσιασμό νέων ανθρώπων σε ένα κοινό σκοπό, αντισταθμίζει, και με το παραπάνω, την όποια πικρία ή τις δυσκολίες που συναντά κανείς στην πολιτική. Αυτό είναι ότι πιο αγνό και αισιόδοξο έχει να προσφέρει η πολιτική στους νέους και οι νέοι στην πολιτική.

Με την πρόεδρο του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ειρήνης, Σορόκο Γκόμεζ

Με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Hans-Gerd Pöttering

3. Που οφείλεται κατά την άποψη σου η αποστροφή των νέων προς την πολιτική διαδικασία;

Χ.Χ. Η αποστροφή των νέων προς την πολιτική είναι ένα ζήτημα το οποίο το διακρίνει η υπερβολή. Υπάρχει τα τελευταία χρόνια μια κοινωνική οικοδόμηση, κυρίως μέσα από τα ΜΜΕ, του προτύπου του νέου ο οποίος είναι απαθής. Που δεν είναι πολίτης αλλά καταναλωτής. Που δεν ενδιαφέρεται για την πολιτική αλλά ενδιαφέρεται για το καινούργιο τζελ μαλλιών. Ένας νέος χωρίς κρίση, χωρίς άποψη, χωρίς ιδεολογία και αρχές, είναι ο τέλειος καταναλωτής. Ο ασφαλέστερος τρόπος για να μην αλλάξει τίποτε και τα οικονομικά και κοινωνικά κατεστημένα να συνεχίσουν ανεπηρέαστα το έργο του είναι να μην ενδιαφέρεται κανένας. Εδικά στην Ευρώπη όμως υπάρχει ένας επιπρόσθετος λόγος: τα τελευταία χρόνια οι πολιτικές είναι στατικές και τα προβλήματα των νέων διευρύνονται. Ανεργία, κοινωνική περιθωριοποίηση, παραβατικότητα κ.ο.κ. Οι στατικές πολιτικές του νεοφιλελευθερισμού είναι εκείνες που οδήγησαν στην οικονομική κρίση και εκατομμύρια ανθρώπους στην απόγνωση.

Χ.Φ. Οφείλεται στο ότι οι νέοι δεν πιστεύουν ότι η συμμετοχή τους μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή. Έχουν ταυτίσει την πολιτική και τους πολιτικούς με τη διαφθορά, το ψέμα και με την αναξιοκρατία.

Η εντύπωση που επικρατεί είναι ότι όλοι οι πολιτικοί είναι περίπου οι ίδιοι, ότι όλα γίνονται για την καρέκλα και το προσωπικό συμφέρον. Είναι, δυστυχώς, μια βαθιά εδραιωμένη αντίληψη, που δυσκολεύει και την όποια προσπάθεια για αλλαγή. Δεν αδικώ, βεβαίως, τους νέους που αισθάνονται έτσι γιατί είναι πολλά δυστυχώς τα αρνητικά παραδείγματα που υπάρχουν, σε όλους ανεξαιρέτως τους πολιτικούς χώρους. Είναι γι' αυτό πρέπει να σταθούμε κριτικά απέναντι στην πολιτική και τα κόμματα και να στιγματίσουμε με θάρρος τα κακώς έχοντα. Ωστόσο, δεν αρκεί μόνο η κριτική, χρειάζεται συμμετοχή και ανάληψη δράσης, Πρέπει να δώσουμε τη μάχη από μέσα για να μπορέσουμε επιτέλους να αλλάξουμε όλα όσα δεν μας ικανοποιούν.

4. Τελικά οι νέοι είναι εκσυγχρονιστικοί φορείς ή μένουν πολλές φορές προσκολλημένοι σε ιδέες και πρακτικές του παρελθόντος; Θα πρέπει ο Κύπριος πολίτης να έχει αυξημένες προσδοκίες από τους νέους που εμπλέκονται στην ενεργό πολιτική;

Χ.Χ. Νομίζω ότι η απάντηση σε αυτή την ερώτηση έχει ως εξής. Υπάρχουν νέοι που είναι εκσυγχρονιστικοί φορείς, υπάρχουν νέοι οι οποίοι δεν έχουν κάτι καινούργιο να προσθέσουν και υπάρχουν και νέοι οι οποίοι θα έλεγα είναι ακόμα και χειρότεροι σε σχέση με το παρελθόν, σε σχέση με προηγούμενες τοποθετήσεις και απόψεις. Θα έλεγα επίσης ότι υπάρχουν ιδέες, αρχές, αξίες οι οποίες μας έρχονται από το παρελθόν και είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μεταγγίζονται και στη νέα γενιά του τόπου. Όπως υπάρχουν βέβαια και συμπεριφορές και απόψεις οι οποίες έρχονται από το παρελθόν και οι οποίες δεν συνάδουν με την σύγχρονη, τοπική, κοινωνική ή και παγκόσμια πραγματικότητα. Άρα ο πολιτικός λόγος που εκφέρει ο κάθε νέος και νέα θα πρέπει να κρίνεται στη βάση του κατά πόσον ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες της κοινωνικής και πολιτικής ζωής του τόπου, κατά πόσον δίνει λύσεις και διέξοδο στα υπαρκτά, σύγχρονα προβλήματα με έναν τρόπο αποτελεσματικό. Ο αποτελεσματικός τρόπος είναι και ο σύγχρονος τρόπος.

Ο Κύπριος πολίτης πρέπει να έχει αυξημένες απαιτήσεις από τη νέα γενιά του τόπου. Αλοίμονο εάν δεν έχει. Οι αυξημένες απαιτήσεις πρέπει να υπάρχουν για κάθε επερχόμενη γενιά. Βεβαίως οι παλαιότεροι θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι είναι υπεύθυνοι για το κοινωνικό πλαίσιο το οποίο διαμορφώνει σήμερα σε σημαντικό βαθμό τις συνειδήσεις των νέων. Το λέω αυτό γιατί πολλές φορές βλέπουμε έναν ισοπεδωτισμό και μια στοχοποίηση της νέας γενιάς του τόπου. Άλλωστε, η κυπριακή κοινωνία βρίσκεται σε ένα στάδιο που έχει απόλυτη ανάγκη την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του πολιτικού βίου.

Χ.Φ. Οι νέοι είναι εκσυγχρονιστές από τη φύση τους επειδή με τα νιάτα είναι εγγενής και η ψυχολογία της αλλαγής και της ανανέωσης. Είναι καλά γνωστό πως οι ►

► μεγαλύτερες επαναστάσεις στην ιστορία της ανθρωπότητας έγιναν από νέους. Είναι γι' αυτό που λυπούμαι κάποτε όταν βλέπω νέους να σηκώνουν τα χέρια και να συμβιβάζονται με τα κατεστημένα. Η κυπριακή κοινωνία φυσιολογικά έχει αυξημένες προσδοκίες από τους νέους αλλά την ίδια στιγμή θα πρέπει να υπερβεί και μια κουλτούρα ηλικιακού ρατσισμού που δεν αφήνει περιθώρια ενεργού εμπλοκής και ανάληψης ηγετικών ρόλων από νέους ανθρώπους στην κοινωνία, στην οικονομία, στην πολιτική. Άλλωστε, η ανανέωση, δεν αποτελεί ευθύνη μόνο των νέων. Αποτελεί στοιχείο για ολόκληρη την κοινωνία. Γιατί κοινωνίες που θέλουν να κερδίσουν το αύριο είναι αυτές που επενδύουν στους νέους σήμερα.

5. Πιστεύεις ότι το κίνημα της νεολαίας στην Κύπρο επιτυγχάνει τομές στην πολιτική διαδικασία ή απλώς αναπαράγει τον κομματικό μηχανισμό σε ένα άλλο επίπεδο;

Χ.Χ. Νομίζω ότι το κίνημα της νεολαίας στην Κύπρο με την άνθιση την οποία έχει παρουσιάσει τα τελευταία χρόνια έχει καταφέρει να επιτύχει μερικές σημαντικές τομές. Μια από τις τομές στην οποία εμείς τουλάχιστον δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση, είναι η ενασχόληση με το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι το οποίο σήμερα επηρεάζει άμεσα τη ζωή μας. Από εκεί και πέρα, εάν υπάρχουν πρακτικές τοποθετήσεις-θέσεις της κομματικής ζωής του τόπου οι οποίες είναι ωφέλιμες εγώ δεν βλέπω κανένα λόγο γιατί να μην συνεχίζονται. Αυτό το οποίο προκαλεί προβληματισμό και είναι αρνητικό, είναι όταν υπάρχει απλά μια μουσειακή επανάληψη αποτυχημένων, ξεπερασμένων πρακτικών και απόψεων απλά και μόνο γιατί αυτές οι απόψεις κάποτε γεννήθηκαν στο παρελθόν. Ακόμα χειρότερα, όταν λαϊκίζοντας επαναλαμβάνουν κάποιοι αναχρονιστικές απόψεις οι οποίες μπορεί να χαϊδεύουν τα αυτιά κάποιων συμπολιτών μας αλλά κάνουν ζημιά στον τόπο και την κοινωνία. Εμείς πάντως, προσπαθούμε συνεχώς να είμαστε με τη δράση μας, τις θέσεις μας, την παρουσία μας, και τον πολιτικό λόγο που εκφέρουμε, ένας συνεχόμενος εκσυγχρονιστικός φορέας χτίζοντας πάνω σε δικαιωμένες και εδραιωμένες ορθές πολιτικές επιλογές.

Με τη Γενική Δ/ντρια του Υπουργείου Παιδείας στη Σύνοδο Υπουργών Παιδείας & Νεολαίας της Ε.Ε.

Χ.Φ. Το κίνημα της νεολαίας βρίσκεται συνεχώς σε εξέλιξη. Διαφορετικά λειτουργούσε η ΝΕΔΗΣΥ για παράδειγμα πριν 25, διαφορετικά πριν 10 χρόνια, διαφορετικά σήμερα. Κάθε εποχή έχει τα δικά της χαρακτηριστικά και πρέπει να προσαρμόζεσαι κάθε φορά στα νέα δεδομένα. Η Ευρώπη μας ανοίγει σήμερα νέους ορίζοντες, μας προσφέρει νέες ευκαιρίες και δυνατότητες. Γι' αυτούς βεβαίως που έχουν την τόλμη και το θάρρος να προχωρήσουν μπροστά.

Θεωρώ, πως είναι χρέος των οργανώσεων νεολαίας να είναι πομποί, και όχι δέκτες, μηνυμάτων προς τα κόμματα και την κοινωνία. Η δική μου εμπειρία πάντως, από την ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ και σήμερα στη ΝΕΔΗΣΥ, μου λέει πως όταν υπάρχει συλλογικό όραμα, επιμονή στους στόχους και προπαντός συλλογική δράση, τότε μπορούν να επιτευχθούν και τομές και ανατροπές κατεστημένων. Δεν λέω ότι είναι εύκολο εγχείρημα. Αντιθέτως, χρειάζεται να δίνεις κανείς μάχες. Και πολλές φορές οι δυσκολότερες μάχες είναι αυτές που δίνονται εντός του κόμματος. Όμως αυτός είναι και ο μόνος δρόμος που προσφέρεται.

Με τον Πρόεδρο της Νεολαίας των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών, Giacomo Fillbeck

6. Ας μιλήσουμε τώρα λίγο για τις Ευρωεκλογές. Ήταν μια φυσική εξέλιξη για σένα η κάθοδός σου στις Ευρωεκλογές του 2009;

Χ.Χ. Νομίζω ότι στα κοινά δεν είμαι νέος. Έχω μια κοινωνική και πολιτική παρουσία, διαχρονική τα τελευταία τουλάχιστον 16-17 χρόνια. Σε μια προσπάθεια να σταλεί ένα μήνυμα ανανέωσης και εκσυγχρονισμού επιλέγηκα να είμαι ένας από τους 6 υποψήφιους ευρωβουλευτές με το συνδυασμού του ΑΚΕΛ – Αριστερά – Νέες Δυνάμεις. Πιστεύω ακράδαντα ότι σε αυτά τα θέματα δεν υπάρχει κατ' ανάγκη φυσιολογικό στην εξέλιξη των πραγμάτων· δεν θεωρώ δηλαδή ότι ένας άνθρωπος ο οποίος προσφέρει στα κοινά πρέπει να θεωρεί δεδομένο ότι σε κάποια φάση θα πρέπει να είναι και υποψήφιος. Αυτή η υποψηφιότητα είναι για μένα πολύ τιμητική, είναι ένας χώρος στον οποίο νοιώθω ότι μπορώ να προσφέρω, έχω σημαντική εμπειρία από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Είχα την τύχη να εκπροσωπώ την Κύπρο σε συνόδους των Υπουργών Παιδείας και Νεολαίας της Ε.Ε. εκπροσωπώντας τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου. Έχω ολοκληρωμένη άποψη και θέση για την πολιτική κατάσταση στην Κύπρο αλλά και τις εξελίξεις στην Ευρώπη και νοιώθω ότι μπορώ να συνεισφέρω.

Χ.Φ. Φυσιολογική, υπό την έννοια ότι αποτελεί συνέχεια μιας πορείας ενεργού συμμετοχής στην παράταξη κατά την οποία οφείλεις σε κάθε φάση να ανταποκρίνεσαι στις εκάστοτε προκλήσεις. Δεν θεωρώ πως αποτελεί προσωπική μου υπόθεση η συμπερίληψη στο ψηφοδέλτιο. Συνιστά πιστεύω μια αναγνώριση της συλλογικής δουλειάς που έγινε τα τελευταία χρόνια στη ΝΕΔΗΣΥ από εκατοντάδες στελέχη της Οργάνωσης. Ειδικότερα θα πρέπει να σημειώσω πως έχουμε πετύχει τα τελευταία τρία χρόνια να είμαστε η μόνη οργάνωση νεολαίας στην Ευρώπη που συμμετέχει στις ηγεσίες όλων των πανευρωπαϊκών οργανώσεων νεολαίας στο χώρο της κεντροδεξιάς. Απ' εκεί και πέρα, έχουμε μια υποχρέωση, θεωρώ, να ανοίξουμε νέους δρόμους δημιουργικής προσφοράς για όλες τις νέες και νέους της πατρίδας μας. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να σας πω, πως η συμμετοχή μου στο ψηφοδέλτιο, μαζί με τόσο καταξιωμένα και επιφανή στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού αποτελεί για μένα ξεχωριστή τιμή.

7. Στην Κύπρο δεν έχουμε συνηθίσει το διορισμό/εκλογή νέων ανθρώπων σε υψηλά πολιτειακά αξιώματα. Πώς πιστεύεις ότι θα δει ο Κύπριος πολίτης τη συμμετοχή ενός τόσο νέου ανθρώπου στο ψηφοδέλτιο για τις Ευρωεκλογές;

Χ.Χ. Νομίζω ότι γενικότερα στην Κύπρο οι νέοι άνθρωποι που ασχολούνται με την πολιτική και αποτελούν τη νέα γενιά των πολιτικών, είναι σε γενικές γραμμές λίγο αδικημένοι. Θέλω να σημειώσω ότι, για παράδειγμα στην Ευρώπη πολλοί νέοι άνθρωποι μπαίνουν στο ευρωκοινοβούλιο για να αποκτήσουν εμπειρίες και να επιστέψουν στη χώρα τους να διαδραματίσουν έναν σημαντικότερο και αναβαθμισμένο ρόλο αξιοποιώντας τις εμπειρίες αυτές. Υπήρξαν πρωθυπουργοί σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες στην ηλικία των 35 και των 40. Με όλα αυτά δεν ισχυρίζομαι ότι η ηλικία πρέπει είναι το μόνο κριτήριο, δηλαδή ψηφίζουμε κάποιον μόνο και μόνο επειδή είναι νέος, αλλά θεωρώ ότι δεν πρέπει να συμβαίνει ούτε το ανάποδο, να αποκλείουμε δηλαδή ένα άνθρωπο στη βάση μιας συντηρητικής, παραδοσιακής αντίληψης που λέει περίπου ότι ένας άνθρωπος αν δεν περάσει τα 45 δεν δικαιούται να προσφέρει από κάποιο αξίωμα. Νομίζω ότι σιγά-σιγά η κυπριακή κοινωνία αναγνωρίζει την ανάγκη να δοθούν ευκαιρίες και σε νέους ανθρώπους και πιστεύω ότι ο Κύπριος πολίτης και ειδικά οι νέοι άνθρωποι θα εκτιμήσουν ιδιαίτερα τη συμμετοχή νέων ανθρώπων.

Χ.Φ. Έχετε δίκιο πως στην Κύπρο δυστυχώς δεν δίνονται ευκαιρίες στους νέους να αναλάβουν σημαντικούς ρόλους. Όχι μόνο στην πολιτική αλλά ευρύτερα στις επιχειρήσεις, σε οργανισμούς, στη δημόσια διοίκηση. Πρέπει κανείς να είναι άνω των πενήντα συνήθως για να θεωρηθεί κατάλληλος να αναλάβει μια σημαντική θέση. Στην Ευρώπη, σήμερα, τριαντάρηδες πολιτικοί εκλέγονται πρωθυπουργοί, όπως την ίδια στιγμή τριαντάρηδες αναλαμβάνουν τη διοίκηση οργανισμών με χιλιάδες υπαλλήλους. Οφείλω να πω, ωστόσο, ότι από την αρχή αυτής της προεκλογικής προσπάθειας, βλέπω καθημερινά την ανάγκη που αισθάνεται ο κόσμος, και όχι μόνο οι νέοι, αλλά και οι μεγαλύτεροι, να δοκιμάσουν κάτι νέο, να δουν τα πράγματα να προχωρούν μπροστά. Με έχει εκπλήξει πραγματικά με πόση θέρμη υποδέχεται μεγάλο μέρος της κοινωνίας μας τις νέες προτάσεις και την ανάγκη για ανανέωση.

8. Θα ήθελα να μας πεις τις απόψεις σου για τα παρακάτω θέματα που απασχολούν τους Κύπριους πολίτες σήμερα:

i. Παιδεία-Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση: Πιστεύεις πως το ισχύον εκπαιδευτικό μας σύστημα θωρακίζει τους Κύπριους μαθητές/φοιτητές με όλα εκείνα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που απαιτεί η σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία;

Χ.Χ. Το παρόν εκπαιδευτικό σύστημα σίγουρα χρειάζεται αλλαγές. Πρωτοστατούμε άλλωστε στο αγώνα που γίνεται για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στο πλαίσιο μιας διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, με ενίσχυση του ρόλου του πολίτη, ενίσχυση της πολιτικότητας των μαθητών, διάνοιξη των πεδίων γνώσης. Επιδιώκουμε τον εκσυγχρονισμό των αναλυτικών προγραμμάτων για μια εκπαίδευση που δεν θα είναι στενά εθνοκεντρική αλλά παράλληλα δεν θα παραγράφει τον εθνικό μας χαρακτήρα. Αυτές οι αλλαγές είναι φυσικό ότι θα βρίσκουν αντίθετες τις αντιδραστικές δυνάμεις και τις δυνάμεις εκείνες που μένουν προσκολλημένες στο παρελθόν και εκτρέφουν στους κόλπους τους ακραίες εθνικιστικές και σοβινιστικές απόψεις.

Στον ακαδημαϊκό τομέα στόχος μας είναι η ενίσχυση της γενικής μόρφωσης και η διατήρηση του ευρύτερου χαρακτήρα των πανεπιστημίων μας απέναντι στις φωνές που υποστηρίζουν ενίσχυση της εξειδίκευσης. Στόχος της παρούσας κυβέρνησης, άλλωστε, είναι η αύξηση των κονδυλίων για την παιδεία και τρανταχτή απόδειξη αυτής της δέσμευσης αποτελεί το πρόσφατο πακέτο 12 εκατ. για τη φοιτητική μέριμνα και η ίδρυση, μετά από πολλά χρόνια συζητήσεων, της Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Χ.Φ. Πιστεύω πως για να μπορέσουμε να ανταγωνιστούμε με ίσους όρους τους ευρωπαϊούς εταίρους μας θα πρέπει να γίνουν πολλά. Χρειάζονται ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στο χώρο της εκπαίδευσης τόσο σ' ότι αφορά στη δημιουργία υποδομών αλλά και στην εισαγωγή καινοτομιών ειδικότερα στο τομέα των νέων τεχνολογιών. Επιβάλλεται χωρίς καθυστέρηση επίσης να προχωρήσει η αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων έτσι που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες. Θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν με ριζικά μέτρα δομικά προβλήματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος, όπως η παραπαιδεία και το σύστημα διορισμού και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών. Θα σημείωνα, επίσης, την ανάγκη στήριξης των πανεπιστημιακής εκπαίδευσης έτσι που η Κύπρος να καταστεί πραγματικά κέντρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επενδύοντας ιδιαίτερα στο τομέα της έρευνας.

ii. Πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα φαινόμενα διαφθοράς, αναξιοκρατίας και διαπλοκής; Προσφέρουν οι νέοι μια εναλλακτική πρόταση ανατροπής αυτών των δυσάρεστων φαινομένων;

Χ.Χ. Τέτοια φαινόμενα μπορούν να κτυπηθούν κύρια με την καλλιέργεια των σωστών αρχών και αξιών οι οποίες να προάγουν την ισότητα, τη δικαιοσύνη και την επιδίωξη ισονομίας. Ο φιλοτομαρισμός που έχει καλλιεργηθεί έντεχνα στις συνειδήσεις των νέων ενισχύει τα φαινόμενα διαφθοράς και οδηγεί στην υλοποίηση των προσωπικών επιδιώξεων πάνω από το προσωπικό συμφέρον. Εμείς παλεύουμε για την κατάργηση των φαινομένων αυτών, απότοκο μιας μακρόχρονης αρνητικής εμπειρίας κατά την οποία γίναμε μάρτυρες της κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής. Επιδιώκουμε την καλλιέργεια συνειδήσεων που να βάζουν το «εμείς» πάνω από το «εγώ».

Χ.Φ. Τα φαινόμενα διαφθοράς, αναξιοκρατίας και διαπλοκής δεν αποτελούν παρά παθογένειες ενός συστήματος νοοτροπιών και αντιλήψεων που οδηγούν σωρευτικά και στην υπονόμευση της ίδιας της δημοκρατίας. Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν. Χρειάζεται σήμερα μια μεγάλη πολιτική και κοινωνική συναίνεση που θα οδηγήσει σε ρήξη με το παρελθόν. Που θα οδηγήσει σε αλλαγή στην κουλτούρα και στις νοοτροπίες. Που θα προωθήσει τη λήψη και καθολική στήριξη μέτρων προκειμένου το κράτος να αναπτύξει διαφανείς μηχανισμούς προσλήψεων, ανάθεσης έργων, εξέτασης αιτημάτων και γενικότερα αδιάβλητων διαδικασιών που θα προστατεύουν τον πολίτη και θα διασφαλίζουν την χρηστή διοίκηση και την αξιοκρατία. Σ' αυτή την προσπάθεια οι νέοι έχουν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο γιατί είναι οι πρώτοι που πρέπει να πάνε κόντρα στο ρεύμα.

iii. Η Κύπρος επηρεάζεται σαφέστατα από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα αυξημένα επίπεδα της ανεργίας και πώς βλέπεις τον αυξημένο κρατικό παρεμβατισμό που προέκυψε λόγω της κρίσης;

Χ.Χ. Η παρούσα οικονομική κρίση είναι απότοκο των νεοφιλελεύθερων πολιτικών που έχουν εφαρμοστεί τα τελευταία χρόνια στις οικονομίες των χωρών. Η φιλοσοφία της ασύδοτης αγοράς και του δήθεν ανόθευτου ανταγωνισμού, με περιορισμό της παρέμβασης του κράτους και μείωση του ελέγχου στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Αυτό έχει οδηγήσει στην άκρατη κερδοσκοπία και στην πλήρη αποτυχία του παρόντος συστήματος τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αμερική. Έχουν τεθεί τα κέρδη πάνω από τους ανθρώπους συμπιέζοντας τα δικαιώματα των εργαζόμενων στο όνομα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Αυτές οι πολιτικές βρίσκουν εκφραστές και στην Κύπρο. Επί διακυβέρνησης του ΔΗ.ΣΥ. γίναμε μάρτυρες μιας προσπάθειας για πλήρη ιδιωτικοποίηση της οικονομίας, για κατάρτιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, για κατάργηση του παρεμβατικού ρόλου του κράτους.

Η παρούσα κυβέρνηση έχει σαφώς διαφορετική φιλοσοφία. Το σύστημα της μεικτής οικονομίας, με το κράτος από τη μια να αποτελεί την ατμομηχανή της ανάπτυξης και από την άλλη η προάσπιση των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού οι οποίες αποτελούν ταυτόχρονα σημαντικό κομμάτι της οικονομίας, έχει οδηγήσει την Κύπρο σε πολύ καλύτερη θέση από τις πλείστες οικονομίες της Ευρωπαϊκής ένωσης και διατήρησε τον ρυθμό ανάπτυξης με θετικό πρόσημο.

Σε σχέση με τα ζητήματα της απασχόλησης των νέων και των πολιτών στο σύνολό τους, αυτές καθορίζονται από τη φιλοσοφία της κυρίαρχης ιδεολογίας σήμερα στην Ε.Ε., του νεοφιλελευθερισμού. Το δικαίωμα στην εργασία υποτάσσεται στην ανάγκη των επιχειρήσεων για «ανταγωνιστικότητα» και περισσότερα κέρδη μειώνοντας τα δικαιώματα των εργαζομένων. Αυτή η προσέγγιση υπήρξε μια από τις βασικές αιτίες της οικονομικής κρίσης.

Δική μας θέση είναι πως η Ευρώπη χρειάζεται αλλαγή πορείας με διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης, με επίκεντρο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Χ.Φ. Η Κύπρος, σωστά επισημαίνεται επηρεάζεται σημαντικά από την παγκόσμια οικονομική κρίση και βεβαίως θα επηρεαζόταν πολύ περισσότερο αν δεν ήμασταν σήμερα στη ζώνη του Ευρώ. Αυτό που πρέπει να κατανοήσουμε είναι πως στη σύγχρονη εποχή τα έθνη κράτη δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν με επάρκεια της σύγχρονες προκλήσεις και τους κινδύνους που γεννά η παγκοσμιοποίηση. Αυτό δεν σημαίνει επιστροφή στη λογική του κρατικού παρεμβατισμού και των μόνιμων δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Σημαίνει όμως ότι χρειάζεται κοινή δράση σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο έτσι που να είναι δυνατή η δημιουργία μηχανισμών ελέγχου και εποπτείας της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Χρειάζεται, δηλαδή, με απλά λόγια, να παγκοσμιοποιήσουμε τους μηχανισμούς δημοκρατικού ελέγχου της οικονομίας, η οποία έχει ξεφύγει πλέον από τον έλεγχο του έθνους κράτους.

Η αντιμετώπιση της ανεργίας θα πρέπει και αυτή να ειδωθεί μέσα από το πρίσμα αυτής της πραγματικότητας και μέσα από την ανάγκη βεβαίως για αναθέρμανση της οικονομίας. Χρειάζεται, οπωσδήποτε, ένα στρατηγικό πλάνο για τη δημιουργία υποδομών, για τη προώθηση μεταρρυθμίσεων και την προσέλκυση επενδύσεων, που θα λαμβάνουν υπόψη τις νέες ανάγκες μιας σύγχρονης οικονομίας, που αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες και τα σύγχρονα μέσα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας,

iv. Το φλέγον θέμα του περιβάλλοντος δεν έχει τύχει της απαιτούμενης προσοχής μέχρι σήμερα στην Κύπρο. Ποια είναι η γνώμη σου για την «πράσινη ανάπτυξη» και τι θεωρείς ως άμεση προτεραιότητα προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος;

Χ.Χ. Στα ζητήματα του περιβάλλοντος υπάρχουν θετικές πολιτικές. Υπάρχει ευαισθησία. Το ερώτημα είναι κατά πόσο θα υπάρξει η τόλμη για σύγκρουση με το μεγάλο κεφάλαιο εκεί όπου θα παραστεί ανάγκη. Σε αυτά τα ζητήματα απέδωσε η διεκδικητική μας πολιτική. Η Κύπρος πέτυχε το δικαίωμα να καταστεί ελεύθερη χώρα από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, ως απόμακρο νησί, κάτω από το ορισμένες προϋποθέσεις. Η κυβέρνηση πέτυχε μεγαλύτερο χρόνο για να προσαρμοστεί στη μείωση των εκπομπών ρύπων κάτι το οποίο θα ωφελήσει την τσέπη του Κύπριου φορολογούμενου. Η θέση μας στο Ευρωκοινοβούλιο ήταν η μείωση στο 30% των ρύπων στην Ε.Ε. Αυτές είναι μάχες που η κυβέρνηση και το ΑΚΕΛ δίνουν και θα συνεχίσουμε να δίνουμε στο Ευρωκοινοβούλιο για τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Άλλωστε είναι γνωστές οι ιδιαίτερες περιβαλλοντικές ευαισθησίες της ομάδας της Ενωμένης Αριστεράς.

Χ.Φ. Το μέλλον μας εξαρτάται σήμερα από την ικανότητα μας να αναπτύξουμε βιώσιμους τρόπους ανάπτυξης και διαχείρισης των φυσικών πόρων του πλανήτη. Ξέρετε, ακόμα και αυτή η πανδημία της γρίπης των χοίρων των τελευταίων ημερών, δεν αποτελεί παρά προϊόν της αλόγιστης παρέμβασης του ανθρώπου στη φύση, η οποία στρέφεται στο τέλος εναντίον του ίδιου του ανθρώπου. Επιβάλλεται, λοιπόν ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, μιας πράσινης ανάπτυξης, που θα απαντά στην πρόκληση της προστασίας του περιβάλλοντος, των κλιματικών αλλαγών, της ενεργειακής ασφάλειας. Τέτοιες προκλήσεις, βεβαίως, δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν στα στενά όρια του έθνους-κράτους. Είναι γι' αυτό που είναι εξαιρετικά σημαντικές οι πρόσφατες αποφάσεις που έλαβε η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν απ' όλα τα κράτη μέλη με ορίζοντα το 2020. Στο πλαίσιο αυτό η Κύπρος έχει ευτυχώς ένα προκαθορισμένο οδικό χάρτη. Γεγονός παραμένει ότι είμαστε πάρα πολύ πίσω και είναι γι' αυτό που απαιτείται ανάληψη άμεσων πρωτοβουλιών κυρίως προς την κατεύθυνση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

v. Παρατηρούμε τα τελευταία χρόνια μια ραγδαία αύξηση του κύματος της μετανάστευσης από τις χώρες του τρίτου κόσμου προς την ΕΕ. Τι μέτρα μπορούν να παρθούν προκειμένου να διασφαλιστεί αφενός η οικονομική ευημερία του Κύπριου πολίτη και αφετέρου ο περιορισμός της αύξησης της εγκληματικότητας;

Χ.Χ. Η νέα τάξη πραγμάτων, οι επιθετικοί πολέμοι και η επιβολή της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης έχει μεγεθύνει το χάσμα μεταξύ των δυτικών χωρών και των χωρών του τρίτου κόσμου. Η όξυνση των αντιθέσεων έχει αυξήσει το κύμα μετανάστευσης προς την ΕΕ με αποτέλεσμα να εντείνονται τα φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας. Είναι γεγονός ότι η οικονομική ανάπτυξη πολλών χωρών βασίζεται στους μετανάστες, οι οποίοι όμως πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης και καταπάτησης των εργατικών δικαιωμάτων τους. Αυτό θέτει σε δυσμενή θέση και τους ντόπιους εργαζόμενους.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω η κυβέρνηση έχει προχωρήσει στον αυστηρότερο έλεγχο των αδειών εργασίας και την ενίσχυση ελέγχου στην εισαγωγή εργατικού δυναμικού ώστε αφενός να διασφαλιστούν τα εργατικά δικαιώματα των μεταναστών και αφετέρου να μην αποβεί σε βάρος των δικαιωμάτων και των κεκτημένων των γηγενών. Θα πρέπει όλοι οι εργαζόμενοι μέσα από συλλογικές συμβάσεις, να έχουν τα ίδια δικαιώματα είτε είναι ντόπιοι είτε μετανάστες. Μόνο έτσι θα διασφαλιστούν τα δικαιώματα τόσο των Κυπρίων όσο και των οικονομικών μεταναστών.

Χ.Φ. Αυτό είναι ένα άλλο μεγάλο ζήτημα που γεννά μεγάλες προκλήσεις. Βεβαίως το στοίχημα είναι πως οι προκλήσεις, ή και οι κίνδυνοι που δημιουργεί η μετανάστευση, μετατρέπονται σε ευκαιρίες. Πώς για παράδειγμα αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της δημογραφικής γήρανσης σε συνάρτηση με την απασχόληση σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας. Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται μια ολιστική προσέγγιση γύρω από τα ζητήματα μετανάστευσης και ασύλου. Αυτό είναι πραγματικά κρίσιμο και για το αν θα αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το αίσθημα φόβου και ανασφάλειας που πολλές φορές προκαλεί η μετανάστευση ή αν θα τα εντείνουμε δημιουργώντας περισσότερα προβλήματα.

Πρωταρχικής σημασίας γι' αυτό είναι η δημιουργία συνθηκών ομαλής ένταξης των μεταναστών στην κοινωνία και αρμονικής συμβίωσης μεταξύ διαφορετικών αλλά ισότιμων ανθρώπων. Την ίδια στιγμή φυσικά οι μετανάστες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να φτιάξουν το μέλλον τους στη νέα τους πατρίδα, αναλαμβάνοντας τις υποχρεώσεις που τους αναλογούν και σεβόμενοι το πλαίσιο νόμων και αρχών της κοινωνίας που τους υποδέχεται.

9. Αν εκλεγείς στις επικείμενες Ευρωεκλογές ποιες θα ήταν οι άμεσες προτεραιότητές σου;

Χ.Χ. Στην κορυφή των προτεραιοτήτων είναι σίγουρα οι προσπάθειες που γίνονται για διέξοδο από την οικονομική κρίση και η μείωση του αυξανόμενου κύματος ανεργίας που πλήττει τις χώρες της ΕΕ.

Στην Κύπρο έχουμε θετικές εξελίξεις. Οι πολιτικές που ήθελαν επέκταση των ορίων αφυπηρέτησης στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, οι πολιτικές που προωθούσε ο ΔΗ.ΣΥ., ευτυχώς δεν πέρασαν. Κάτι τέτοιο θα ήταν καταστροφικό για τη νέα γενιά του τόπου. Η βασική δέσμευση του προέδρου Χριστόφια προς τους νέους έγινε πραγματικότητα: τα προβλήματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιλύθηκαν χωρίς επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης. Η οικονομία μας στέκεται ακόμα όρθια και η κοινωνική ευαισθησία ενισχύεται.

Πρέπει επίσης να δούμε πώς αξιοποιείται το ευρωκοινοβούλιο για τη δίκαιη λύση του κυπριακού. Για παράδειγμα, κατά την πρόσφατη συζήτηση της έκθεσης προόδου της Τουρκίας οι ευρωβουλευτές του ΑΚΕΛ πέτυχαν αναφορά για καταδίκη της Τουρκίας στο ευαίσθητο ζήτημα των αγνοουμένων. Την ίδια στιγμή βέβαια κάποιοι παραβιάζοντας την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατάγγελναν ξανά στην Ευρώπη την Κύπρο, γιατί δεν υποβάλαμε αίτηση για ένταξη στο ΝΑΤΟϊκό πρόγραμμα «Συνεταιρισμός για την Ειρήνη».

Χ.Φ. Άμεση προτεραιότητα θα είναι η σύσταση μιας ικανής ομάδας συμβούλων η οποία θα μπορεί να στηρίζει το έργο του ευρωβουλευτή αφού χρειάζεται να υπάρχει εξειδίκευση πολιτικής σε όλους τους τομείς. Την ίδια στιγμή κάνοντας πράξη την ανάγκη για περισσότερη διαβούλευση με τους πολίτες, την ανάγκη για περισσότερη συμμετοχή, θα καθιερώσω ανοικτές συγκεντρώσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, με όλους αυτούς με τους οποίους έχω την ευκαιρία να επικοινωνώ τώρα κατά τη διάρκεια της εκστρατείας μου σε όλη την Κύπρο αλλά και όσους πολίτες ενδιαφέρονται, προκειμένου αφενός να ενημερώνονται για τις πολιτικές που συζητούνται στην Ε.Ε. αλλά και για να εκφράζουν τις δικές τους απόψεις και εισηγήσεις. Δεν μπορεί να θυμόμαστε τους πολίτες μόνο όταν έχουμε εκλογές και η δημοκρατία δεν εξαντλείται μόνο στην ψηφοφορία κάθε πέντε χρόνια. Ο πολίτης πρέπει να έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη διαμόρφωση αποφάσεων. Έτσι θα φέρουμε και την Ευρώπη πιο κοντά στον πολίτη και ταυτόχρονα θα κάνουμε την πολιτική πιο ελκυστική.

Θα ήταν παράλειψη, βεβαίως, αν δεν σημείωνα ως άμεση προτεραιότητα, ενόψει της επικείμενης αξιολόγησης της Τουρκίας τον Δεκέμβριο, την ανάγκη να κινητοποιήσουμε όλες μας τις δυνάμεις προς την κατεύθυνση του να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για ένα οδικό χάρτη που θα διασύνδεει την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας με συγκεκριμένα χειροπιαστά βήματα στο Κυπριακό.

10. Τελικά, οι Ευρωεκλογές για σένα είναι κομματική ή προσωπική υπόθεση;

Χ.Χ. Είναι πρώτα και κύρια πολιτική υπόθεση. Καλούμαστε να λάβουμε θέση για μοντέλα ανάπτυξης, πολιτικές απασχόλησης, για πολιτικές ελευθερίες και σαφώς ο ρόλος δεν μπορεί να είναι άλλος από την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε αυτές τις εκλογές ψηφίζουμε για τις Βρυξέλλες αλλά ψηφίζουμε και για την Κύπρο. Κάποιοι προσπαθούν να μετατρέψουν τις εκλογές σε καταδίκη του προέδρου Χριστόφια και των πολιτικών του. Δεν είναι όμως δυνατό να επιστρέψουμε σε χρεοκοπημένες νεοφιλελεύθερες πολιτικές της δεξιάς. Πρέπει να δούμε μπροστά.

Χ.Φ. Είναι κομματική υπόθεση στο βαθμό που η παρουσία μου, οι απόψεις που εκφέρω και η δράση μου θα προσθέσουν στα ποσοστά του ΔΗΣΥ για να εξέλθει νικητής από αυτές τις εκλογές. Είναι βεβαίως και προσωπική υπόθεση όσον αφορά την απήχηση που έχουν στον κόσμο, την κοινωνία και ειδικά τους νέους οι θέσεις και οι αρχές τις οποίες προβάλλω. Αλλά είναι επίσης και υπόθεση όλων όσοι έχουν ταυτιστεί με το σύνθημα της εκστρατείας μας. Όλων όσοι δηλώνουν ότι ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΔΩ και πιστεύουν ότι εμείς οι νέοι έχουμε την δύναμη να αλλάξουμε τα πράγματα. Αυτό υπερβαίνει, πιστεύω, κάθε άλλη διάσταση και εκφράζει μια ευρύτερη ανάγκη για αλλαγή που έχει ανάγκη η κοινωνία μας σήμερα.